

**Pasaules
Dabas
Fonds**
sadarbībā ar

**Latvijas
vides
aizsardzības
fonds**

Lielā dumpja biotopu atjaunošana divos piekrastes ezeros Latvijā

Jānis Reihmanis
Latvijas Dabas fonds
28.01.2014. Rīga

LIFE+ COASTLAKE LIFE12 NAT/LV/000118

Budžets:

Kopā: 1 710 641

75% EK līdzfinansējums

Realizācijas laiks: 01/09/2013 - 31/08/2017

Projekta izpildītāji:

Vadošais partneris: Latvijas Dabas fonds

Saistītie partneri: Engures ezera dabas parka fonds

Pasaules Dabas fonds

Projekta mērķi (1)

Projekta ilgtermiņa mērķis:

Balstoties uz Eiropas Savienības Sugu aizsardzības plānu, uzlabot lielā dumpja aizsardzības statusu Latvijā un Eiropas Savienībā.

Projekta īstermiņa mērķi:

- Uzlabot lielā dumpja aizsardzības statusu un ekosistēmu funkcijas divos lielajam dumpim nozīmīgākajos piekrastes ezeros Latvijā – Engures ezerā un Papes ezerā, kas abi ir Natura 2000 teritorijas.

Projekta mērķi (2)

- Samazināt tiešos un netiešos lielā dumpja populācijas ietekmes draudus, sekmējot ilgtspējīgu ezeru apsaimniekošanu, t.sk., uzlabojot un atjaunojot esošās degradētās lielā dumpja ligzdošanas un barošanās vietas.**
- Novērtēt ierosināto ezera biotopu atjaunošanas pasākumu ietekmi uz sugām projekta laikā, kā arī iestrādāt šo informāciju turpmākajos teritoriju apsaimniekošanas plānos un sugu aizsardzības vadlīnijās.**

Projekta mērķi (3)

- Engures ezerā izveidot lielā dumpja sugas aizsardzības demonstrējuma teritoriju, lai uzlabotu zināšanas par lielā dumpja vajadzībām attiecībā uz biotopiem. Radīt plaši piemērojamu un reģionāli pārbaudītu biotopu atjaunošanas metodi, tādējādi sekmējot turpmāku lielā dumpja aizsardzību Latvijā un boreālajā reģionā.

- Veicināt sabiedrības izpratni par piekrastes mitrāju ekoloģisko, ekonomisko un sociālo vērtību, skaidrojot ekosistēmu funkcijas un pakalpojumus, kā arī veicinot no mitrājiem atkarīgo sugu (piemēram, lielā dumpja) aizsardzību. Atbalstīt dabas aizsardzības jautājumu integrāciju biznesa sektorā.

Liels dumpis

Latvijā ligzdojošā populācija 390 līdz 771 (LLPA2)

Pape – 20-30;

Engure – 30-50 (N2000 db)

<http://www.youtube.com/watch?v=2KqMK23CwUE>

<http://www.youtube.com/watch?v=nDhkhGL5Tg4>

00001147 dumpis_15s.mp3

00001147 dumpis_15s.mp3

Balss ieraksts -Engures ezers, 31.05.2009, E.Račisniskis

Galvenās rīcības

A. Sagatavošanās aktivitātes, dabas aizsardzības plāna atjaunošana, apsaimniekošanas pasākumu plāna izstrāde.

A1 Apsaimniekošanas pasākumu tehniskā plāna izstrāde:

ūdens ķīmiskās, sedimentu, ūdens plūsmas uc. analīzes;
apsaimniekošana iespējamā ietekme uz biotopiem; niedru audžu attālā izpēte, datu analīze; tehniskie projekti; atļaujas.

A2 Pētījums par ezeru biomasas izmantošanu:

niedru kvalitātes novērtējums; biomasas izmantošanas pieredzes analīze; biomasas krājas aplēse; biomasas izmantošanas ekonomiskie aspekti

A3 Dabas aizsardzības plāna (apsaimniekošanas sadaļas) atjaunošana dabas parkam «Pape»

Galvenās rīcības

C. Atjaunošanas/apsaimniekošanas pasākumi.

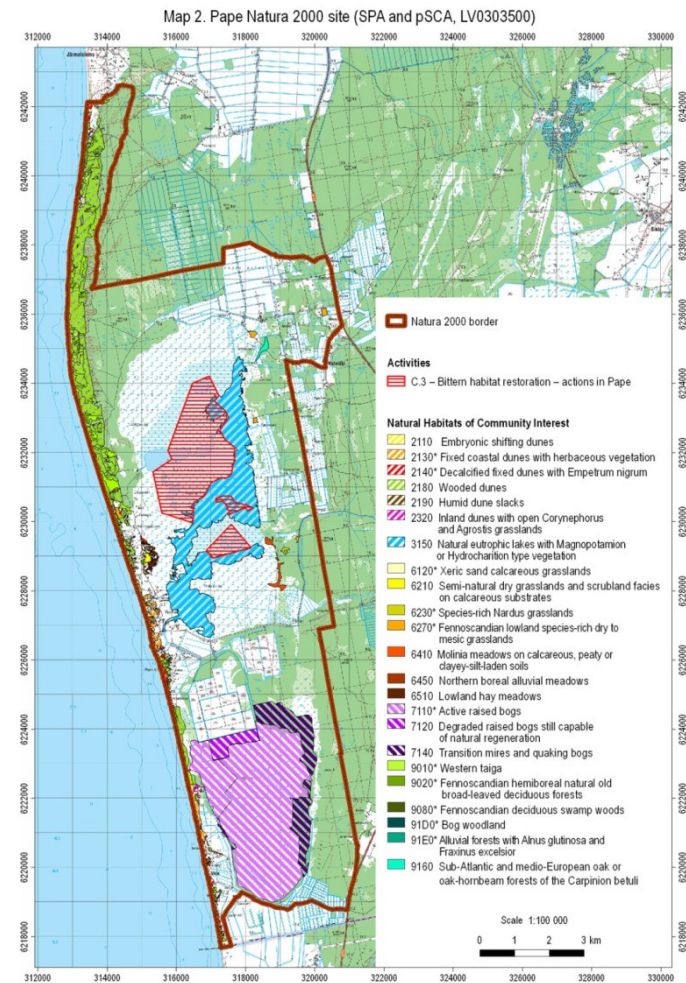
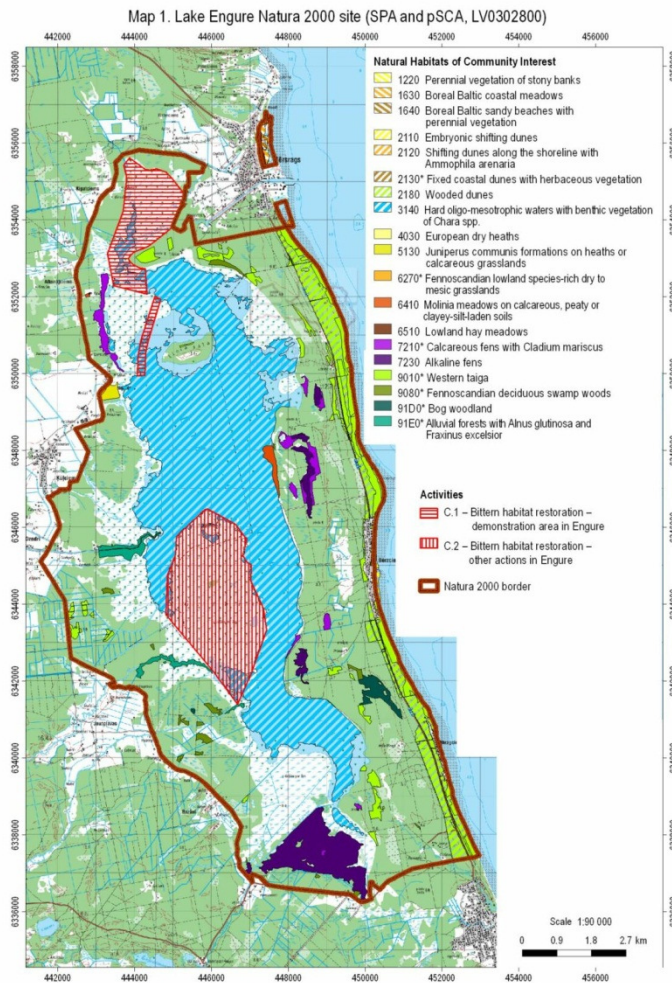
C1 Lielā dumpja biotopu atjaunošana – demonstrējumi Engures ezerā.

C2 Lielā dumpja biotopu atjaunošana – citi pasākumi Engures ezerā.

C3 Lielā dumpja biotopu atjaunošana – pasākumi Papes ezerā.

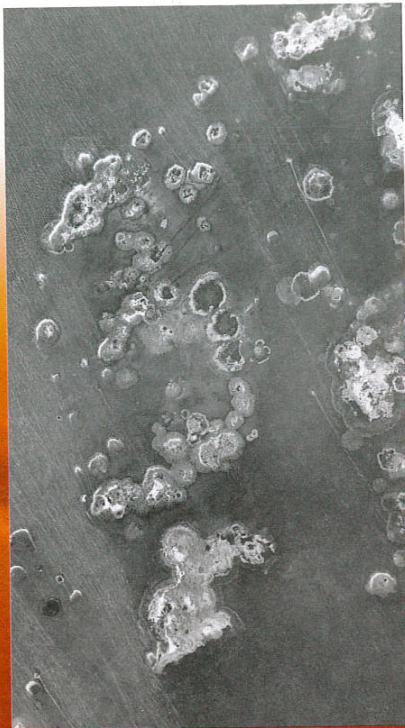

Atjaunošanas/apsaimniekošanas pasākumi

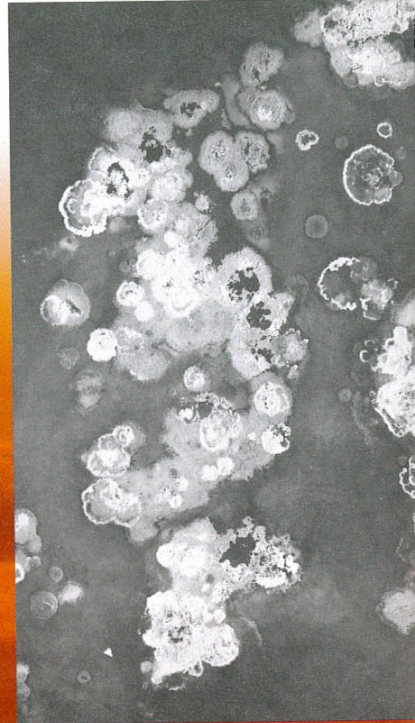

Truxor iegāde <http://doroteamekaniska.se/film/esm2100.html>

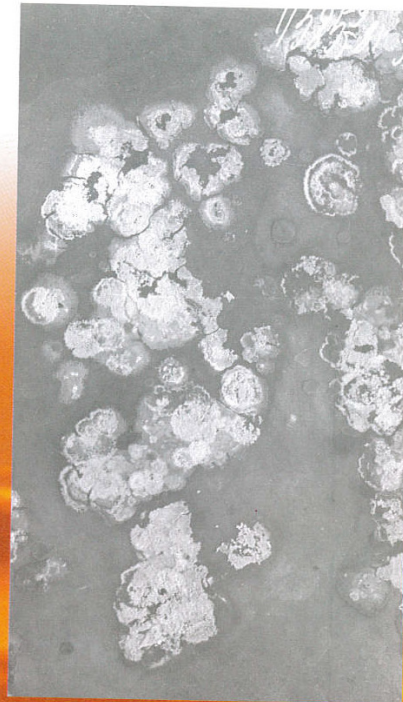
Atjaunošanas/apsaimniekošanas pasākumi

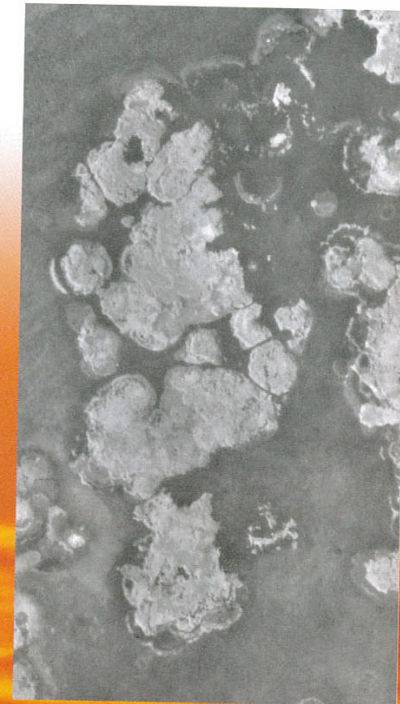
1956

1972

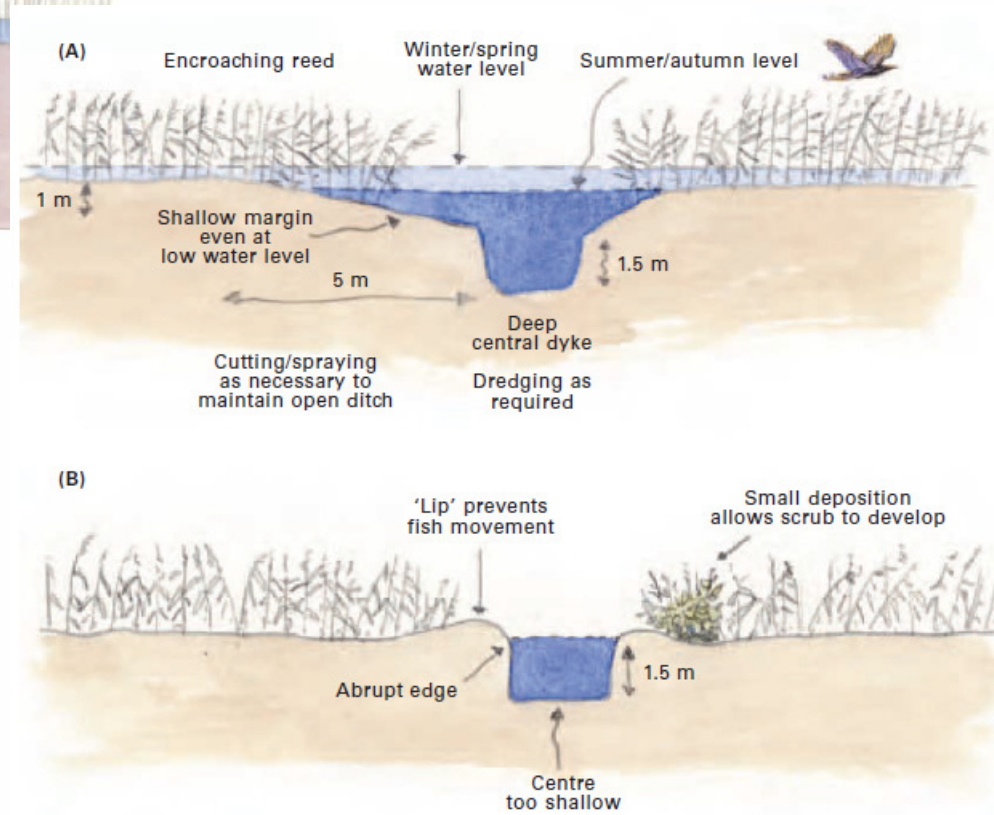
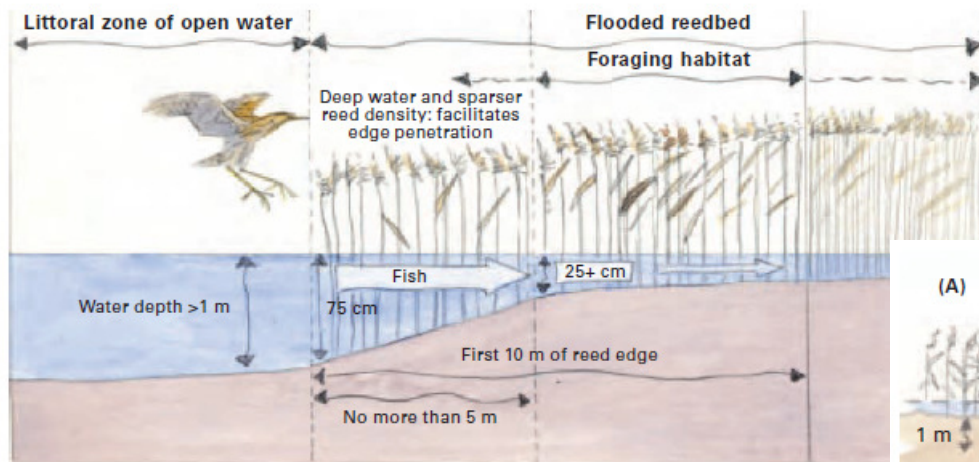

1981

1994

Atjaunošanas/apsaimniekošanas pasākumi

Galvenās rīcības

D. Monitorings.

D1 Projekta pasākumu ietekmes monitorings

aeroskanēšana; telemetrija; monitoringa stacijas; biotopu telpiskās struktūras analīze; barības pieejamība; voklaizējošo īpatņu skaits/izvietojums; eitrofikācijas indekss

D2 Projekta pasākumu sociālekonomiskās ietekmes novērtējums

ekosistēmu pakalpojumu analīze

Galvenās rīcības

E. Sabiedrības izpratnes veicināšana un projekta rezultātu popularizēšana.

E1 Sabiedrības izpratnes veicināšana un darbs ar sabiedrību

E2 Sabiedrības izpratnes veicināšanas darbs vietējās interešu grupās - Engure

E3 Sabiedrības izpratnes veicināšanas darbs vietējās interešu grupās - Pape

E4 Mājaslapas

E5 Informācijas stendi

E6 Projekta gala pārskats

E7 Darbs ar dabas aizsardzības profesionāļiem

Galvenās rīcības

E. Sabiedrības izpratnes veicināšana un projekta rezultātu popularizēšana.

Brīvdabas izstāde par lielo dumpi un ekosistēmu pakalpojumiem; Filma par lielo dumpi un ekosistēmu pakalpojumiem;

Bukleti (elektroniski, drukāti);

Skolēnu ekskursijas,

pasākumi skolās;

Talkas.

www.ldf.lv

www.eedp.lv

www.pdf-pape.lv

www.dabasdati.lv

Galvenās rīcības

F. Projekta darbība un projekta progresu uzraudzība.

F1 Projekta vadība

F2 Apsaimniekošanas plāns pēc projekta noslēguma

F3 Audits

F4 Sadarbība ar citiem projektiem

Paldies!